

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.280/2015/17. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. május 11. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A befolyással üzérkedés büntette és más bűncselekmény miatt I. r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2015. év június hó 2. napján kelt 19.B.1621/2011/61. számú ítéletét I. r., II. r., III. r., IV. r. és VII. r. vádlottakkal szemben megváltoztatja.

I. r. vádlott vagyon elleni erőszakos bűncselekményét a Btk. 367.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b.) és c.) pontja szerint minősülő zsarolás büntette kísérletének;

II. r. vádlott cselekményét kísérletnek;

III. r. vádlott és IV. r. vádlott cselekményét bűnsegédi minőségben elkövetett a 1978. évi IV. tv. 323.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő zsarolás büntette kísérletének minősíti;

III. r. vádlott büntetését 500 (ötszáz) napi tétel, 2.000.- (kettőezer) forint napi összegű, összesen 1.000.000.- (egymillió) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 2.000.- (kettőezer) forintonként kell 1(egy) napi fogház büntetésre átváltoztatni. A pénzbüntetésbe rendeli beszámítani az általa előzetesfogva tartásban töltött időt és ezáltal abból 4 (négy) napi tételt azaz 8.000.- (nyolcezer)forintot lerovottnak nyilvánít.

VII. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 1(egy) évre, a próbaidő tartamát szintén 1 (egy) évre enyhíti.

VII. r. vádlottal szemben 1.500.000.- (egymillió-ötszázezer) forint vagyonekmozgást rendel el.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét I. r. vádlott, II. r. vádlott, III. r. vádlott, IV. r. vádlott és VII. r. vádlottal szemben helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült összesen 40.740.- (Negyvenezer-hétszáznegyven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság 2010. november 26. napján kelt 24.B.531/2010/57. számú ítéletével I. r. bűnösségét befolyással üzérkedés (Bek. 256. § (1) (2) bekezdés a) pontja) zsarolás büntettének kísérlete (Btk.323. § (1) (2) b) és c) pontja) és hivatali visszaélés büntettében (Btk. 225. §), III. r. és IV. r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett zsarolás büntettének kíséretében (Btk. 323. §)1) (2) bekezdés b) pontja) megállapítva velük szemben büntetést szabott ki, míg V. r. és VI. r. vádlottat az ellenük bűnsegédként elkövetett zsarolás büntettének kísérlete (Btk. 323. § (1) (2) bekezdés b) pontja) miatt emelt vád alól felmentette.

A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 2011. október 18. napján kelt 1.Bf.49/2011/25. számú végzésével a Fővárosi Bíróság ítéletét valamennyi vádlottal szemben hatályon kívül helyezte és a Fővárosi Bíróságot új eljárásra utasította.

A megismételt eljárásban a Fővárosi Törvényszék 19.B.1621/2011/161. számú ítéletében

I. r. vádlottat társtettesként elkövetett befolyással üzérkedés büntette (Btk. 290. § (1), (2) bekezdés a./ pont) társtettesként elkövetett önbíráskodás büntette (Btk. 368. § (1) bekezdés) és hivatali visszaélés büntette (Btk. 305. § (1) bekezdés) miatt - halmazati büntetésül 3 év 2 hónapi börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 300 napi tétel pénzbüntetésre és 4 évi közügyektől eltiltásra;

II. r. vádlottat társtettesként elkövetett önbíráskodás büntette (Btk. 358. § (1) bekezdés) miatt 1 év és 4 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, és 150 napi tétel pénzbüntetésre;

III. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett önbíráskodás büntette (Btk. 368. § (1) bekezdés) miatt 6 hónapi börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 150 napi tétel pénzbüntetésre;

IV. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett önbíráskodás büntette (Btk. 368. § (1) bekezdés) miatt 50 nap fizikai munkakörben végzendő közérdekű munkára;

VII. r. vádlottat társtettesként elkövetett befolyással üzérkedés büntette (Btk. 299. § (1) (2) bekezdés a) pontja) miatt 1 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 200 napi tétel pénzbüntetésre, míg

VIII. r. vádlottat felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntette (1978. évi IV. tv. 225. §.) miatt 1 év próbára bocsátásra ítélte.

A kiszabott szabadságvesztést II. r. vádlott esetében 2 évi, III. r. vádlott tekintetében 1 év 6 hónapi, VII. r. vádlottnál 2 év 6 hónap próbaidőre felfüggeszteni rendelte, I. II. III. és VII. r. vádlott vonatkozásában rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, valamennyiük esetében a büntetés 2/3 részének kitöltése utáni napot megjelölve, I. II és III. r. vádlottak esetében rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a kiszabott pénzbüntetés egy napi tételének összegét I. r. II. r. és III. r. vádlottak esetén 1000 forintban, míg a VII. r. vádlottal szemben 2000 forintban állapította meg.

A Fővárosi Törvényszék továbbá V. r. és VI. r. vádlottakat az ellenük bűnsegédként elkövetett önbíráskodás büntette Btk. 368. § (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette,

A bíróság rendelkezett továbbá az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselése felől. A magánfél polgári jogi igényének érvényesítését a törvény egyéb útjára utasította.

Az elsőfokú ítélet VIII. r. vádlott vonatkozásában 2015.június 2. napján, míg V. r. és VI. r. vádlottakkal szemben 2015. június 4. napján jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész I. r. II. r. III. r. és IV. r. terhére az önbíráskodás büntettének minősített cselekmény súlyosabb minősítéséért és a büntetések súlyosításáért, II. r. vádlott védője felmentésért, III. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, IV. r. vádlott és védője, valamint VII. r. vádlott és védője felmentésért fellebbeztek. A II. r. vádlott ítélet kihirdetése során tanúsított magatartását a bíróság fellebbezésnek tekintette, míg I. r. vádlott és védője a kihirdetett elsőfokú ítéletet tudomásul vette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.716/2012/8. számú átiratában és képviselője a másodfokú nyilvános ülésen I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottak terhére a súlyosabb minősítés és a büntetések súlyosítása iránti fellebbezést fenntartotta, a védelmi perorvoslatokat alaptalannak tartotta.

A nyilvános ülésen is felszólaló ügyész álláspontja szerint a törvényszék a perrendi szabályok megtartásával járt el, a történeti tényállást illetően ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette.

A megállapított tényállásból az ügyész mellőzni indítványozta a III. r. és IV. r. vádlottak tudattartalmára vont következtetést, azzal, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett és okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére.

Az ügyészség a megállapított tényállás alapján a jogi minősítést az 1. és 3. tényállási pont vonatkozásában törvényesnek tartotta, míg álláspontja szerint a 2. tényállási pont esetében a bíróság által meghatározott minősítés és az ahhoz fűzött jogi okfejtés téves.

Az ügyészi indítvány szerint I. r. vádlottban fel sem merülhetett miszerint jogos vagy jogosnak vélt követelést kívánt behajtani, de a tevékenységéhez csatlakozó II. r., III. r. és IV. r. vádlottak sem hihették, hogy jogszerű követelés behajtására irányuló tevékenységről van szó. Így magatartásuk nem az önbíráskodás büntettét, hanem a súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás büntettének kísérletét valósította meg.

Amellett, hogy a bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen jelölte meg, a büntetések súlyosítás érdekében az I. r. vádlottal szemben hosszabb tartamú szabadságvesztés megállapítását, II. r. és III. r. vádlottak esetében a szabadságvesztés és a próbaidő tartamának felemelését tartotta indokoltnak, míg IV. r. vádlott esetében végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabására tett indítványt.

Indítványozta továbbá I. r. és VII. r. vádlottakkal szemben a befolyással üzérkedés kapcsán átvett pénzre vagyonekobzás elrendelését.

I. r. vádlott védője a nyilvános ülésen felszólalásában előadta, hogy bár a kiszabott büntetés mértékére figyelemmel nem jelentettek be fellebbezést az ítélettel szemben, azonban álláspontja szerint az 1. tényállási pontban írt cselekményt nem lehetett kétséget kizáró módon bizonyítani, és a jogellenességet megállapítani, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

I. r. vádlott személyi körülményeit illetően nyilatkozott, egyebekben nem kívánt felszólalni a nyilvános ülésen.

II. r. vádlott védője a nyilvános ülésen a fellebbezést bűncselekmény hiányában történő felmentés érdekében tartotta fenn azzal, hogy nincs kétséget kizáró bizonyíték védenca tudattartamára, az ezzel ellentétes ítéleti megállapítás megalapozatlan.

II. r. vádlott felszólalásában a személyi körülményeiben történt változások bejelentésén túl elmondta, hogy I. r. vádlottal baráti viszonyban volt, szívésségből vitte őt gépkocsival több helyre. Az I. r. vádlott által folytatott beszélgetésekből nem hallott semmit, ő személy szerint senkit nem fenyegetett.

III. r. vádlott védője fellebbezését elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés érdekében tartotta fen. Védenca a sértettnek segíteni próbált megbízási díj ellenében, a sértett akarata ellenére semmit nem tett, így hiányzik az önbíráskodás tényállási eleme. Enyhítő körülményként védenca kiskorú gyermekes állapotát kérte értékelni.

III. r. vádlott személyi körülményeiről nyilatkozott, egyebekben felszólalni nem kívánt.

IV. r. vádlott védője a felmentés érdekében bejelentett fellebbezést másodlagos indítványként enyhítésre is bejelentette. Álláspontja szerint védenccével szemben a titkosszolgálati eszközökkel beszerzett bizonyítékok nem felhasználhatók, ő az I. r. és III. r. vádlott fenyegetőzéséről semmit nem tudott, nem lépett fel támogatólag a fenyegetésekkel kapcsolatban. Ugyanakkor a sikerdíjra okkal számíthatott, hiszen a sértettet eljuttatta dr. ügyvédhez, továbbá a tartozást a sértett elismerte. A

végrehajtandó szabadságvesztésre irányuló ügyészi indítványt eltúlzott mértékű büntetésnek minősítette.

IV. r. vádlott a nyilvános ülésen a személyi körülményeiben bekövetkezett változásokról nyilatkozott, majd felszólalásában előadta, hogy I. r. vádlottat korábban egyszer látta, a bíróságon találkoztak először. Nem érezte magát bűnösnek, mert az ügyben csak érintőlegesen volt benne, azt gondolta, ha az ügylet elrendeződik, akkor talán kap jutalékot.

VII. r. vádlott védője írásban is részletesen indokolt fellebbezésében a perorvoslatot felmentésért tartotta fenn. Az ítéleti tényállást nem támadta, de a bírói következtetést nem tartotta alaposnak. Hangsúlyozta, hogy sértettnek nincs követelése védencével szemben, aki ügyvédként szakszerűen járt el, adótartozásra vonatkozó tanácsot adott munkadíj ellenében. Hibás volt az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy védenca szándékegységben járt volna el I-IV. r. vádlottakkal, vagy, hogy tudott volna I. r. vádlott tevékenységéről, erre vonatkozóan bizonyíték nem áll rendelkezésre. Álláspontja szerint védenca tevékenysége elválik a többiekétől, az ítéleti megállapítással szemben nem vállalkozott tartozás eltüntetésére sem.

Álláspontja szerint nincs arra bizonyíték, hogy védenca megvalósította volna az elsőfokú ítéletben terhére rótt bűncselekményt, ezért felmentésére tett indítványt.

VII. r. vádlott a nyilvános ülésen személyi körülményeit illetően nyilatkozott. Felszólalásában az írásban részletesen is indokolt fellebbezését fenntartva kérte a felmentését. Hangsúlyozta, hogy minden tevékenysége legális volt, sértett adóval, könyveléssel kapcsolatos problémájára a vonatkozó jogszabályok alapján javasolt megoldást, illetve a könyvelőjéhez irányította. Elmondása szerint ma is ugyanazt tanácsolná, mint akkor. sértettől ügyvédi munkadíj címén vett át pénzt, melyet jogosnak tartott az elvégzett munkájára - konzultáció, tanácsadás, beadványkészítés - figyelemmel. Szerinte sértettnek a vesztegetésre vonatkozó kijelentéseit semmi sem támasztja alá, a sértett önmagának is ellentmondóan nyilatkozott erről.

A vádlott a vagyoneklobzásra vonatkozó ügyészi indítvány elutasítását kérte, utalva arra, hogy e körben egyetemlegességnek nincs helye, így vizsgálni kell, hogy az egyes személyek milyen jogcímen, mekkora összeget kaptak, márpedig a rendelkezésre álló bizonyítékok szerint ő pusztán munkadíjra szánt összeget vett át.

Az utolsó szó jogán I. r. vádlott úgy nyilatkozott, hogy megváltozott és jó útra tért, míg II., III., IV. r. és VII. r. vádlottak felmentésüket kérték.

Az ellentétes irányú perorvoslatok más-más okból alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla a bejelentett fellebbezések alapján a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a Be. 349. § (1) bekezdése szerint valamennyi fellebbezéssel érintett vádlottra felülbírált a Fővárosi Törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárási hibát vétett sértett tanúkénti meghallgatásakor azzal, hogy őt a Be. 82. § (1) bekezdés b./ pontja szerinti mentességi okra nem oktatta ki.

A Fővárosi Törvényszék a tanú meghallgatását a 2014. év április hó 9-i tárgyaláson kezdte meg, a vallomástételt megelőzően a Be. 85. § (3) bekezdés 2. mondatában írt igazmondásra és a hamis tanúvallomás következményeire történt figyelmeztetés elhangzása előtt elmulasztotta tisztázni, hogy a Be. 81-82. § szerint nincs-e vallomástételének akadálya (135. számú jegyzőkönyv 3. oldal 2. bekezdés), és nem oktatta ki a Be. 82. § (1) bekezdés b./ pontja szerint őt megillető mentességi jogra

sem, holott a tanú a vádirat 1. pontja szerint VII. r. vádlottnak vesztegetés céljából adott át pénzt, melyre vonatkozó nyilatkozatával magát bűncselekmény elkövetésével vádolná. A Fővárosi Törvényszék a tanú későbbi meghallgatásánál (2014. április 18. 137. számú jegyzőkönyv, 2014. július 9. 139. számú jegyzőkönyv, 2014. december 5. 141. számú jegyzőkönyv, 2015. március 4. 153. számú jegyzőkönyv) sem oktatta ki a tanút a Be. 82. § (1) bekezdés b./ pontjában foglalt mentességi jogáról.

A mentességi jogra történt kioktatás elmaradása, mint eljárási szabálysértés miatt a Fővárosi Ítéltábla sértett tanú vallomásaiból kirekeszti a vádirat 1. pontjában írt, a pénz átadására vonatkozó részeket, a Be. 78. § (4) bekezdése alapján akként, hogy ennek bizonyítékként értékelését az indokolásból mellőzi. Ugyanakkor az előny kérésével kapcsolatos előadásainak felhasználása törvényes volt.

A törvényszék által a bizonyítékok teljes körű mérlegelésével megállapított történeti tényállás kisebb részben hiányos, részben hibásan az indokolás körébe tartozó megállapításokat tartalmaz.

A megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja szerint az iratok tartalma alapján a tényállást a következők szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

A személyi körülményeket a II. r. vádlott büntetésére nézve az erkölcsi bizonyítvány adataiból és az elsőfokú ítélet kihirdetése óta bekövetkezett változásokkal pontosítja.

- II. r. vádlott esetében a büntetlen előéletre vonatkozó megállapítást a Btk. 98. § (3) bekezdésére figyelemmel mellőzi és rögzíti, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3.Fk.30924/1997/36. számú, a Fővárosi Bíróság 21.Fkf.7061/1998. számú határozatra folytán 1999. év január hó 22. napján jogerős ítéletével az 1997. év március hó 15. napján elkövetett rablás büntette és lopás vétsége miatt 2 évi 4 hónapi fk. börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A börtönbüntetésből feltételes kedvezményrel 2000. év január hó 2. napján szabadult.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 11.B.3674/2003/2. számú, 2003. év november hó 15. napján jogerős határozatával a 2002. év június hó 2. napján elkövetett lopás vétsége és más bűncselekmény miatt, mint különös visszaesőt 1 évi, végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtönre ítélte.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 17.B.4099/2005/9. számú, 2007. év május hó 18. napján jogerős határozatával a 2004. év júniusban elkövetett sikkasztás vétsége miatt 50 napi közérdekű munkára ítélte.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 20.B.35634/2006/71. számú, 2008. év április hó 2. napján jogerős ítéletével a 2006. év március hó 11. napján elkövetett orgazdaság büntette miatt 50 napi közérdekű munkára ítélte.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 17.Bk.42277/2008/2. számú, 2008. év november hó 3. napján jogerős határozatával a 2007. év december hó 3. napján elkövetett rongálás vétsége miatt 160.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 11.B.28250/2008/9. számú, 2008. év december hó 9. napján jogerős határozatával a 2005. év november hó 14. napján elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt 81.000 forint pénzbüntetése ítélte (nyomozati irat 993-995. oldal).

- I. r. vádlott Ausztriában, a Hotel Fben dolgozik konyhai kisegítőként, havi jövedelme 1150 euró.

- II. r. vádlott 180 cm magas, 97 kg súlyú.

- III. r. vádlott, az ... Kft. alkalmazásában dolgozik szakácsként, havi jövedelme 100.000 forint. Felesége GYED-en van, havi 80.000 forint juttatásban részesül.

- IV. r. vádlott a Ingatlannál dolgozik értékesítőként, bérezése jutalékos, körülbelül 200.000 forint havonta.

- VII. r. vádlott havi jövedelme 1000 euró. Cukorbetegsége folytán inzulinra szorul.

Az ítélet tábla a történeti tényállást az alábbiakkal egészíti ki, illetve pontosítja:

- Az elsőfokú ítélet 13. oldal 2. bekezdésében aláhúzva a tényállás 2. pontjának kiegészítésére vonatkozó megállapítást mellőzi, az ezt követő pontokban felsorolt részek a tényállás részét képezik.

- Az 1. tényállási pontban írtakat kiegészíti sértett tanú által képviselt Aval és a Bt-re vonatkozó adóhatósági eljárás anyagával:

- 2008. év december hó 16. napján jelentették be a cégbíróság felé a Bt. székhelyváltozását ..címre (nyomozati irat 741. oldal).

- 2009. év március hó 20. napján jelentették be a Cégbíróság felé a Bt. újabb székhelyváltozását a xx címre (nyomozati irat 741. oldal).

- 2009. év március hó 23. napján kelt és érkeztetett beadványában sértett, mint a A Bt. beltagja a társaság adótartozásának teljesítése iránt 24 havi részletfizetési kérelemmel fordult az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatóság Fizetési Kedvezmények Főosztályához (nyomozati irat 163. oldal).

- 2009. év április hó 1. keltű felszólításával az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatóság Fizetési Kedvezmények Főosztálya a A Bt-t (képviselő: sértett) a fizetési könnyítésre irányuló kérelme elbírálása érdekében hiánypótlásra hívta fel (165. oldal), a felszólítás „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza az adóhivatalhoz a alóli címről (169. oldal).

- 2009. év május hó 19-i felszólításában az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatóság a A Bt-t az ÁFA III. havi összegéről elmulasztott adóbevallás pótlására hívta fel, a alatti címről (187-189. oldal) a felszólítás „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza (191. oldal).

- 2009. június hó 25-én kelt megbízólevél szerint az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatóság a A Bt. adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzést rendel el (197-199. oldal).

- 2009. év június hó 26-án az APEH ellenőrzés keretében eljáró revizorok székhelyellenőrzés során megállapították, hogy a A Bt. a szám alatt nem fellelhető (203-205. oldal).

- 2009. év június hó 26-án kelt határozatával az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatóság a A Bt. adószámának felfüggesztéséről határozott (207-211. oldal).

- 2009. év augusztus hó 10. napján kelt határozatával az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatóság a ABt. nevében 2009. év március hó 23. napján előterjesztett fizetési könnyítésre irányuló kérelmét elutasította (173. oldal).

Mindezek alapján megállapítható, hogy a vádlottak az adóhatóság előtt semmilyen tevékenységet nem végeztek, amelyért ellenszolgáltatásra tarthattak volna igényt.

- Az elsőfokú ítélet tényállásnak 2. pontját (11. oldal 5. bekezdés) kiegészíti azzal, hogy a III. r. vádlott által sértettel aláíratott tartozáselismerő nyilatkozat 1,8 millió forint tartozásról szólt.

- A tényállás 2. pontjából kirekeszti az „általuk is jogosnak vélt” mondatrészt (11. oldal 4. bekezdés), amely a kiegészített tényállás alapján a bizonyítás anyagának szögesen ellentmond.

- azt továbbá, hogy „II. r. vádlott már pusztán megjelenésével szándékerősítő hatással bírt I. r. vádlott cselekményére” (12. oldal 2. bekezdés),

- azt továbbá, hogy „III. r. és IV. r. vádlottak abban a hiszemben nyújtottak segítséget I. r. vádlottnak a fenyegetés útján történő pénzbehajtáshoz, hogy követelésük sértettel szemben jogos” (12. oldal utolsó mondat),

- valamint, hogy - II. r. és IV. r. vádlottak - „I. r. vádlott vonatkozásában szándékerősítő hatással voltak” (12. oldal 5. bekezdés).

Ez utóbbi megfogalmazások a jogi indokolás körébe tartoznak. A történeti tényállásból levont következtetéseknek nem a tényállásban van a helye.

A fenti változtatással a tényállás a Be. 351. § (2) bekezdésében felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált, ezért a Be. 352. § (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A bizonyítékok értékelése körében az elsőfokú bíróság az egyes bizonyítékokat egymással egybevetette és mérlegelte. Elemzően értékelte a vádlottak és a tanúk vallomását, továbbá az okirati bizonyítékokat.

Helytállóan fogadta el törvényesen beszerzett bizonyítási eszközként a titkos információgyűjtés és adatszerzés eredményét I. r. és VIII. r. vádlottak esetében és vetette el annak felhasználhatóságát a további vádlottak vonatkozásában.

Az 1. tényállási pont tekintetében részletes indokát adva logikus érveléssel fogadta el sértett tanú vallomását. Elemzően értékelte a vallomásaiban észlelhető eltéréseket és helyesen mutatott rá, hogy előadása a főkérdésben következetes volt, abban tehát, hogy az adótartozás elintézésére I. r. és VII. r. vádlott kifejezetten arra a célra kért tőle 1,5 millió forintot, hogy egy magasabb beosztású tisztségviselőnek adják át a kérelem kedvező elbírálása érdekében.

Az elsőfokú bíróság által elkövetett eljárási hiba miatt sértett tanú vallomásának a pénz átadására vonatkozó részeit az eljárásban nem lehetett felhasználni. Ahogyan azonban arra a Fővárosi Törvényszék is rámutatott e tényállási pont tekintetében más bizonyítékok is rendelkezésre állnak. Ilyen V vallomása, aki feleségével egybehangzóan számolt be arról, hogy az ügyvédi irodához 1 millió forinttal mentek, majd még aznap további 500.000 forintot adott át sértett I. r. vádlottnak.

A V házaspár vallomását erősítette meg K is előadva, hogy sértett nevű ismerőse eredetileg 1 millió forintot, majd a pénz átadásának napján további 500.000 forintot kért tőle. További bizonyíték a K tanútól származó átvételi elismervény 1,5 millió forintról, valamint a sértett aznapi mozgását igazoló, a mobiltelefon híváslistája és a használata alapján beszerzett forgalmazási adatok is. Mindezen bizonyítékok a sértett tanú által tett részben felhasználható terhelő vallomást alátámasztották, a pénz átadását pedig az eljárási hiba folytán kirekesztett vallomásának vonatkozó

részei nélkül is V, K vallomása, az átvételi elismervény és a híváslista, valamint forgalmazási adatok alapján megállapítható volt, így e tény mellőzésére nem került sor.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a vádbeli időszakban I. r. vádlott rendőr főtörzsőrmesterként dolgozott és sértett tanú vallomása alapján azt is, hogy I. r. vádlott rendőr mivoltáról a tanú is tudott.

A Fővárosi Törvényszék részletesen foglalkozott sértett cége, a ABt. adótartozásával, az ennek rendezése érdekében a vádlottak segítségével tett intézkedésekkel, a székhely áthelyezésekkel, a részletfizetési kérelemmel. Azért is mert nemcsak kiinduló pontja, hanem magyarázata is a tényállásban írt cselekményeknek indokolt az erre vonatkozó megállapításokat a tényállásban rögzíteni.

Az adóigazgatási eljárás adatai az 1. vádpontban írt tényálláson túl a 2. tényállási pont vonatkozásában is jelentőséggel bírnak, úgy is, hogy cáfolják I-III. r. és IV. r. vádlottak azon védekezését, hogy jogosnak vélhettek pénzbeli követelést sértettől.

Az elsőfokú bíróság a 2. vádbeli cselekményeket és azok előzményeit időrendi sorrendben időszakokra bontva értékelte, az egyes vádlottak cselekvőségét külön-külön elemezte.

Részletesen vizsgálta továbbá sértettnek az egyes időszakokban tanúsított magatartását és annak a vádlottakra gyakorolt hatását.

A 2008. november és 2009. március közti időszakról a sértett, valamint I-III. és IV. r. vádlottak vallomása alapján megállapította, hogy a sértett és a vádlottak közt ekkor még nem volt semmiféle nézeteltérés, a sértett hajlandóságot mutatott azon összegek megfizetésére, melyre a vádlottak igényt tartottak, így a III. r. vádlott által megjelölt sikerdíjat sem vitatta, sem jogalapját, sem összecszerúságát illetve.

Az események következő, 2009. június közepéig tartó szakaszáról ugyanezen bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy I. r. vádlott az irányítást kézbe véve egyre határozottabban követelte a sértettől az adótartozás 12%-nak megfelelő 1,8 millió forintot, továbbá rögzítette sértett vallomása alapján azt, hogy I. r. vádlott utalt arra, hogy ő rendőr és mindent el tud intézni.

A 2009. év június hó 7-i találkozásról az elsőfokú bíróság a sértett és III. r. vádlott vallomása alapján rögzítette, hogy III. r. vádlott egy IV. r. jogosultnak járó 1,8 millió forintról szóló tartozáselismerő nyilatkozatot íratott alá a sértettel, szabadkozva I. r. vádlott viselkedése miatt. Az indokolás szerint I. r. vádlott maga is elismerte, hogy ekkorra egyre durvább hangnemben követelte a tartozás megfizetését.

Az események láncolatában a következő lényeges időpont 2009. év június hó 20. napja, mikor I. r. vádlott II. r. vádlott társaságában felkereste a sértettet, annak családi házában. Az ekkor történekről I. r. és II. r. vádlott és a sértett vallomásán kívül az akkor ott jelenlévő V, valamint a sértett édesanyja, Pné is vallott.

Az elsőfokú bíróság a sértett és a tanúk egybehangzó és egymást kiegészítő vallomásai alapján kétséget kizáró módon állapította meg, hogy az I. r. vádlott kiabálás és trágár szidalmazás közepette többször is megfenyegette a sértettet arra az esetre, ha a tartozását nem adja meg. Rögzítette azt is, hogy I. r. vádlott az izmos, kigyúrt testalkatú II. r. vádlottat eleve azért vitte magával, hogy fenyegetései nagyobb súlyt kapjanak.

A következő szakasz 2009. év július 1-ig, a tartozáselismerő nyilatkozatban foglalt fizetési határidőig tartott, melyről az elsőfokú bíróság a sértett vallomása alapján rögzítette, hogy I. r. vádlott többször fenyegette őt telefonon keresztül bántalmazással is arra az esetre, ha nem fizet. A

III. r. és IV. r. vádlott vallomását összevetve továbbá azt is megállapította, hogy tudtak a fenyegetésekről, ennek ellenére akartak részesedni a pénzből.

Végül a 2009. év július hó 16-án S... történetéről rögzítette, hogy a II. r. vádlottnak tudnia kellett azt, hogy a korábban már megfenyegetett sértettől próbálják a tartozást behajtani.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményeként az alábbi tényeket jelölte meg relevánsnak: a vádlottak - azzal, hogy adóügyekben jártas szakembernek bemutatták - jogosan tarthattak igényt a sértettől a sikerdíjra; annak mértéke szabad megállapodás tárgya; sértett 2009. év június hó 20-ig nem vitatta sem a tartozás jogalapját, sem összecszerúságát, továbbá, hogy a vádlottak minden alkalommal általuk jogosnak gondolt követelésről beszéltek.

A sikerdíj tekintetében rögzítette, hogy a vádlottak követelése nem volt teljesen alaptalan, azonban a követelés részint idő előtti volt, részint az eltúlzott mértékű késedelmi kamat tekintetében alaptalan volt.

Mindezek alapján arra az álláspontra jutott, hogy a vádlottak jogosnak vélt vagyoni igényüknek próbáltak meg érvényt szerezni, és nem a jogtalan haszonszerzés szándéka vezette őket.

A Fővárosi Törvényszék megfelelően teljesítette ügyfelderítési kötelezettségét, a rendelkezésre álló bizonyítási anyagot értékelési körébe vonva, a bizonyítékokat egyenként és egymással egybevetve is mérlegelte, azonban a bizonyítási eljárás eredményével ellentétes, téves logikai következtetésre jutott azzal, miszerint az I-III. r. és IV. r. vádlottak jogosnak vélt követelésüket próbálták behajtani.

Az elsőfokú bíróság megállapítása arról, hogy a vádlottak követelése sikerdíj címén részint idő előtti, részint alaptalan volt illeszkedik a rendelkezésre álló bizonyítékokhoz. Így a megállapított tényállás sem tartalmaz ezzel ellentétes adatot. Az adóigazgatás adatai pedig nemcsak megerősítik, hogy a vádlottak a sikerdíj ellenében nem teljesítettek - azaz nem segítették a vádlottat az adótartozásból származó probléma megoldásában - de azt is bizonyítják, hogy a ABt. a vádlottak közreműködése folytán rosszabb helyzetbe került, hiszen a székhelyváltogatások folytán az adóhatóság számára elérhetetlenné vált.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a bizonyítás anyagával szemben tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottak bár a sértett számára pozitív eredményt elismerésük szerint sem értek el, ennek ellenére jogosnak vélhették a követelésüket.

Azt ugyanakkor, hogy a vádlottak siker híján sikerdíjra nem tarthattak igényt együtt kell értékelni az I. r. vádlott részéről a sértett felé intézett súlyos, életveszélyes fenyegetéssel. Amennyiben jogos követelésről nem lehet szó I. r. vádlott fenyegetései - melyről III. r. és IV. r. vádlott is tudott - csak a jogtalan haszonszerzést célozták.

Ezzel szemben az elsőfokú bíróság II. r. vádlott vonatkozásában helyesen vont következtetést arra, hogy bár hallotta I. r. vádlott fenyegetéseit, sőt ő maga is tett fenyegető tartalmú kijelentést sértett felé ellenkező bizonyíték híján okkal vélhette, hogy I. r. vádlottnak jogos követelése van a sértett felé.

A 3. tényállási pont esetében az elsőfokú bíróság I. r. vádlott beismerésére, a rendelkezésre álló, a gépjármű nyilvántartóból történt lekérdezést igazoló okiratokra, valamint az I. r. és VIII. r. vádlott közt lehallgatás során rögzített telefonbeszélgetések tartalmára alapítottan állapította meg a tényállást.

Helyesen hivatkozott arra, hogy I. r. vádlott kihasználta, hogy hozzáfér a gépjármű-nyilvántartás adataihoz, jogosulatlanul kérdezett le és szolgáltatott adatokat VIII. r. vádlott részére.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére. E körben a tényállást és az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét támadó védelmi perorvoslatok - a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma folytán - a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethettek. A cselekmények minősítése azonban csak részben felel meg a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek.

Az elsőfokú bíróság a 2. tényállási pontban írt cselekményt helytelenül minősítette I. r., III. r. és IV. r. vádlottak vonatkozásában önbíráskodás büntettének.

Az önbíráskodás törvényi tényállását az új büntetőtörvény (2012. évi C. törvény 368. §) az elkövetéskor hatályos (1978. évi IV. törvény 273. §) törvénnyel azonosan szabályozza, eszerint a bűncselekményt elköveti, aki abból a célból, hogy jogos vagy jogosnak vélt vagyoni igénynek érvényt szerezzen más erőszakkal, vagy fenyegetéssel arra kényszeríti, hogy valamit tegyen, ne tegyen eltűnjön.

A zsarolás törvényi tényállása szintén azonos (2012. évi C. törvény 367. §, 1978. évi IV. törvény 323. §), eszerint a bűncselekményt elköveti, aki más erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszeríti, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, és ezzel kárt okoz. A bűncselekmény minősített esetét követi el, aki a zsarolást hivatalos személyként, e jelleg felhasználásával vagy hivatalos megbízás vagy minőség színlelésével, illetve élet vagy testi épség elleni vagy más hasonlóan súlyos fenyegetéssel valósítja meg.

Az önbíráskodásnak a zsarolás büntettéről való elhatárolási ismérve a célzat, zsarolást követ el az, akinek tudata átfogta a vagyoni igény jogtalan voltát és magatartása a jogtalan a haszonszerzésre irányul.

A pontosított tényállást összevetve a két törvényi tényállás elemeivel I-III. r. és IV. r. vádlottak cselekménye nem az önbíráskodás büntettét, hanem a zsarolás büntettét valósította meg.

Az elsőfokú bíróság valamennyi vádlott esetében megvizsgálta az új Büntető törvénykönyv, a 2012. évi C. törvény 2013. év július hó 1. napján történt hatálybalépésére tekintettel, hogy a vádlottakra nézve az elkövetéskor vagy az elbíráláskor hatályban lévő anyagi jogi szabályok alkalmazása eredményez kedvezőbb elbírálást. Az elsőfokú bíróság azon okfejtésével, hogy I. r. és VII. r. vádlott esetében az elbíráláskor, míg IV. r. vádlott esetében az elkövetéskor hatályos jogszabály alkalmazása kedvezőbb a minősítés megváltoztatására figyelemmel is egyetértett, tekintve, hogy a zsarolás büntettét mindkét törvény azonos tényállás szerint azonos büntetési tételkeret mellett rendeli büntetni. A minősítés megváltoztatására figyelemmel az enyhítő szakasz alkalmazásának lehetőségére (1978. évi IV. törvény 87. § (1), (2) bekezdés c./ pont, (3) bekezdés), ugyanakkor III. r. vádlott esetében is az elkövetéskori szabályok alkalmazása a kedvezőbb.

Az elsőfokú bíróság is észlelte (ítélet 47. oldal első bekezdés), hogy a fenti okfejtéssel szemben IV. r. vádlott esetében az ítélet rendelkező részében tévesen jelölte meg az elbíráláskori jogszabályt, így az ítélet tábla az 1978. évi IV. törvény megjelölésével a hibát korrigálta.

A másodfokú bíróság a pontosított tényállás alapján I. r. vádlott 2. tényállási pontban írt cselekményének minősítését megváltoztatva a vádlott vagyon elleni erőszakos bűncselekményét a 2012. évi C. törvény 367. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ és c./ pontja szerint élet vagy testi épség elleni fenyegetéssel, hivatalos személyként, e jelleg felhasználásával elkövetett zsarolás büntettének; III. r. és IV. r. vádlott cselekményét az 1978. évi IV. törvény 323. § (1)

bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő élet vagy testi épség elleni fenyegetéssel elkövetett zsarolás büntettének minősítette.

A zsarolás büntette eredmény bűncselekmény, így a kár bekövetkeztével válik befejezetté. Az irányadó tényállás szerint a pénz átadása 2009. év július hó 16-án elmaradt, emiatt továbbá, azért is mert az állandó bírói gyakorlat szerint a zsarolás befejezett alakzata akkor sem megállapítható, ha a sértett a vádlott fenyegetéseitől tartva felveszi a kapcsolatot a rendőrséggel, majd a hatósággal együttműködve készíti elő a terhelt által követelt pénzt (BH.1994.12.) a másodfokú bíróság a zsarolás büntettének a kísérleti szakát (1978. évi IV. törvény 16. §) állapította meg és róta a vádlottak terhére.

Az elkövetési alakzatot tekintve a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság okfejtésével egyetértett a vagyon elleni erőszakos bűncselekményt I. r. vádlott tettesként (2012. évi C. törvény 13. § (1) bekezdés), míg III. r. és IV. r. vádlott bűnsegédként valósította meg (1978. évi IV. törvény 21. § (2) bekezdés).

A másodfokú bíróság II. r. vádlott esetében egyetértett az elsőfokú bíróság azon okfejtésével, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokból nem következik kétséget kizáró módon az, hogy tisztában kellett lennie azzal, hogy I. r. vádlottnak a sértett felé nincs jogos követelése, illetve hogy I. r. vádlott a jogtalan haszonszerzés céljával cselekszik, a II. r. vádlott cselekményének minősítését törvényesnek találta azzal, hogy a vádlott a bűncselekmény kísérleti alakzatát valósította meg (Btk. 10. §), figyelemmel arra, hogy a tényállás szerint sértett II. r. vádlott cselekményének hatására ekkor még semmit sem tett, eredmény így nem következett be.

Az 1. tényállási pontban írt cselekmény minősítésénél az elsőfokú bíróság az elbíráláskor hatályban lévő törvényt alkalmazva helyesen minősítette I. r. és VII. r. vádlott cselekményét társtettesként elkövetett befolyással üzérkedés büntettének (Btk. 290. § (1), (2) bekezdés a./ pont) és törvényes a I. r. vádlott által elkövetett, a 3. tényállási pontban írt cselekmény hivatali visszaélés büntettekénti (Btk. 305. § (1) bekezdés) minősítése is.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság I., II., III., IV. és VII. r. vádlottak esetében a súlyosító és enyhítő körülményeket túlnyomó részt helyesen sorolta fel, azt azonban a II. r. vádlott előélete miatt annyiban kell kiegészíteni, hogy esetében súlyosító körülmény a büntetett előélet, míg értelemszerűen az enyhítő körülmények közül kirekesztendő a büntetlen előéletre való hivatkozás.

További enyhítő körülmény az elsőfokú ítélet óta bekövetkezett időmúlás, továbbá a minősítés változtatására is figyelemmel az, hogy I., II., III. r. és IV. r. vádlott esetében az, hogy a bűncselekmény kísérleti szakban maradt.

A másodfokú bíróság a bűnösségi körülmények alapján figyelemmel a cselekmények tárgyi súlyára is I. r., II. r. vádlottak vonatkozásában a büntetés kiszabással egyetértett.

III. r. vádlott esetében figyelemmel a bűnsegédi alakzatra és arra, hogy a cselekmény kísérleti szakban rekedt lehetőséget látott a Btk. 87. § (1) bekezdése szerinti enyhítő szakasz alkalmazására és az alkalmazott joghátrány tekintetében a 87. § (2) bekezdés c./ pontját és a (3) bekezdést figyelembe véve a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése szerinti pénzbüntetést alkalmazva a vele szemben kiszabott büntetés enyhítette. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó átváltoztatás mértékéről a Btk. 51. § (1) bekezdés alapján határozott, az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

A másodfokú bíróság VII. r. vádlott esetében is megalapozottnak találta az enyhítésre irányuló fellebbezést a túlnyomórészt enyhítő körülményekre figyelemmel a vele szemben kiszabott szabadságvesztés mértékét enyhítette.

A másodfokú bíróság egyetértett a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség vagyonekobzásra tett indítványával VII. r. vádlott esetében, így a Btk. 74. § (1) bekezdés a./ pontja alapján a befolyással üzérkedés bűntette elkövetése kapcsán átvett 1,5 millió forintba vagyonekobzást rendelt el.

Az elsőfokú ítélet járulékos rendelkezései a polgári jogi igény és a bűnügyi költség tekintetében megfelelnek a törvény rendelkezéseinek.

A fentiek alapján a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a Be. 361. § szerint nyilvános ülés keretében eljárva I. r., II. r., III. r., IV. r. és VII. r. vádlottak vonatkozásában a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, a határozat egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdése szerint helybenhagyta.

Tekintettel arra, hogy az ügyészi fellebbezés a IV. r. vádlott esetében eredményre nem vezetett a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (2) bekezdése alapján az állam viseli.

A Fővárosi Ítéltábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdése zárja ki.

B u d a p e s t, 2016. év május hó 11. napján

. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kósa Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

Dr. Sárecz Szabina Martina s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2015. év június hó 2. napján kelt 19.B.1621/2011/61. számú ítélete I. r., II. r., III. r., IV. r. és VII. r. vádlottakkal szemben a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.280/2015/17. számú ítélete folytán 2016. év május hó 11. napján jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtandó.

B u d a p e s t, 2016. év május hó 11. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

*Kiadmány hitelül:
tiszttviselő*